

Delegació Diocesana de Pastoral Familiar
Arquebisbat de Barcelona

SÍNODE ORDINARI DE LA FAMÍLIA

El darrer diumenge d'octubre va acabar el Sínode ordinari sobre la família. Els Pares sinodals presentaren al Papa un document amb noranta-quatre propostes dividides en tres parts, amb el títol *“La Vocació i la Missió de la Família en l'Església i en el Món Contemporani. Relació Final del Sínode dels Bisbes al Sant Pare Francesc”*. La primera tracta sobre la situació actual de la família: els canvis antropològics, culturals, la debilitat i la força que exerceixen els condicionaments econòmics; la insubstituïble missió de la família en la societat. La segona tracta sobre el projecte que té Déu de la família. Família com a icona de l'amor i de la vida trinitària; què pensa i què ha dit Jesús sobre la família. La proposta de l'Església sobre la família: els seus valors i la comunitat de vida i amor segons el Vaticà II; el fonament de la seva indissolubilitat i unitat fecunda; la relació entre família i l'Església i la sacramentalitat del matrimoni. La tercera part presenta els grans reptes pastorals actuals: atenció als qui es preparen per a rebre el sagrament, atenció als casats, la necessitat de formar preveres per a l'atenció pastoral de la família, i l'acolliment i discerniment de les diverses situacions que es donen actualment en molts cristians, especialment la d'aquells que no s'identifiquen amb el que diu el Magisteri de l'Església.

El document sinodal no té valor normatiu. És un conjunt de propostes que responen a les preguntes que el Papa va formular sobre la família i que varen tenir una primera consideració en el Sínode Extraordinari de l'any 2014. El Sínode ha significat una novetat: el mateix Papa ha definit l'esdeveniment com un acte sinodal, és a dir, col·legial. Ha volgut sentir la veu de tots: bisbes, preveres i famílies. No ha volgut reflexionar i decidir tot sol. Ell ha cregut que l'Esperit i els carismes són enmig del poble de Déu. Abans de parlar ha volgut escoltar.

No ha estat intenció del Sínode repetir el mateix de sempre. La vida de l'Església no és tan sols doctrina. La realitat de cada família i de cada persona també s'han de tenir presents. Els problemes nous demanen noves reflexions.

Ha estat el mateix Papa qui ha valorat el treball del Sínode; i ho ha fet en el discurs que pronuncià el 24 d'octubre en la cloenda dels treballs de l'assemblea, tot subratllant també les dificultats i obstacles que han existit.

En aquest discurs el Papa ha indicat que, amb la voluntat de cercar camins pastorals, no s'ha volgut relativitzar la família, sinó afermar-la, ajudar-la perquè pugui descobrir i viure la seva riquesa inherent. Ajudar a descobrir que la unitat i la indissolubilitat no són una càrrega sinó un do: el do de la mútua donació, que té en el sagrament del matrimoni la seva plenitud, força i ideal de realització. Certament el Sínode ha intentat presentar tot això amb un llenguatge actual i intel·ligible.

Les discussions sinodals han volgut moure i tornar sensibles els cors d'aquells que estaven assentats en “veritats” i “bones intencions” i que es creien superiors als altres, com si estiguessin en possessió de la “càtedra de Moisés”, jutjant amb superioritat i superficialitat els casos problemàtics, ha dit també el Papa.

El Sínode ha volgut ajudar a fer entenedor que el que sembla estrany i escandalós en un continent o cultura, podria ser normal en un altre. El que podria semblar que viola un dret en una societat, pot ser obvi i intocable en una altra. En altres termes, el Papa Francesc ha tornat a insistir en la “inculturització” de tot principi general, si es pretén que sigui observat: només així es pot evangelitzar!

El Sínode ha volgut donar testimoni de l'evangeli, com a font de novetat, contra aquells que el volen fer servir com si fos una pedra per a llançar-les contra els altres.

Segons el Papa, el Sínode ha demostrat que els vertaders defensors de la doctrina no són els qui en defensen la lletra sinó el seu esperit, no les idees sinó l'home, no les fórmules sinó la gratuïtat de l'amor de Déu i el seu perdó. En aquest sentit el Papa ha emfasitzat la necessitat de superar les temptacions constants del "germà gran indignat" (Lc 15, 25-32), tot recordant que les lleis i els manaments han estat creats per a l'home i no a l'inrevés.

El Sínode no ha volgut fer cap condemna o anatema de les situacions problemàtiques, sinó que ha volgut proclamar la misericòrdia de Déu que crida a la conversió i que vol conduir els homes a la salvació del Senyor (Jn 12, 44-50).

El Sínode no ha evitat parlar dels temes que són conflictius. El tema dels divorciats tornats a casar, el de les parelles de fet; el dels que volen accedir a rebre l'eucaristia i no viuen segons l'ètica que predica l'Església. El de l'homosexualitat i el de les famílies monoparentals. Temes que en altre temps eren jutjats des dels principis objectius. Ara el mateix Sínode demana que es considerin les situacions i condicionaments subjectius, que poden comportar un judici distint del que s'havia fet fins al present.

Les propostes del Sínode posen en relleu un conjunt de valors evangèlics importants. El primer és el de la misericòrdia, que demana tenir un cor comprensiu, de comunió, d'acceptació de l'altra persona per sobre de les deficiències o equivocacions. La misericòrdia vol donar una resposta a les situacions de dolor, de sofriment, de marginació i pobresa. Vol també valorar i estimar les persones per sobre de les seves limitacions. Un segon valor és el del discerniment. Cal fer-se càrrec de les situacions de les persones. Cal saber valorar rectament i no jutjar tan sols des de la llei. La "realitat" forma part de la totalitat de la persona. La llei no s'ha d'imposar, no és la darrera instància del judici de l'actuar moral o ètic de la persona. Un altre valor és acompanyar les persones. Són moltes les persones o grups que necessiten acompanyament en el seu camí de cada dia, tant en els moments de joia, perquè ha de ser compartida, com en els d'ignorància, de dificultat o dolor. El dolor més gran és la soledat. No trobar el germà, l'amic amb qui compartir o amb el qual sentir-se acompanyat, sostingut en la vida, és la pitjor de les experiències humanes. En aquest aspecte el Sínode demana que la comunitat cristiana sigui lloc d'acollida per a tots aquells que necessiten comprensió, acompanyament i resposta a la seva vida.

El Papa té tot el material del Sínode. A ell, com hem dit, li correspon ara parlar i articular la resposta corresponent, mitjançant la fórmula que consideri més adequada, adreçada a una Església oberta a tots els homes. Una Església que anunciï i aculli a tots els qui cerquen Déu.

Preguntes per a reflexionar

- 1.- El Sínode ha interpellat la nostra manera de pensar i actuar?
- 2.- Creiem que les possibles decisions del Papa poden relativitzar la moral? Per què?
- 3.- Com poden ser més acollidores les comunitats cristianes?

Cites Bíbliques

- Lc 7, 36-50
- Lc 15, 1-32
- Lc 19, 1-9

Bibliografia

- Discurs del Sant Pare en la cloenda de l'Assemblea General del Sínode (24 d'octubre de 2015):
- La Vocació i la Missió de la Família en l'Església i en el Món Contemporani. Relació Final del Sínode dels Bisbes al Sant Pare Francesc.

Barcelona, Gener de 2016